

Podcast series: Leading for Interdisciplinary Creativity

IDBM programme at Aalto University

Episodi 9

Pituus: 20:55 min

Vieras: Markku Salimäki

Haastattelija: Irina Viippola

Markku: [00:00:00] Pannaan ne opiskelijat semmoisissa ryhmissä, jossa on yksi opiskelija joka koulusta. Ja harjoittelemaan sitä nyt sitä ideaa ihan oikeasti.

Irina: This is Leading for Interdisciplinary Creativity, and I am your host, Irina Viippola.

Tässä suomenkielisessä erikoisjaksossa minulla on kunnia haastatella IDBM-ohjelman perustajaa Markku Salimäkeä. Keskustelemme muun muassa siitä, miten ajatus IDBM-ohjelmasta syntyi ja miten se saatiin vietyä ideasta konkreettiseksi toiminnaksi. Lisäksi pohdimme mitkä tekijät ovat edesauttaneet ohjelman menestymistä vuosien varrella.

Luvassa on inspiroiva keskustelu siitä, miten monitieteinen koulutus voi uudistaa ja rikastaa oppimista. Lämpimästi tervetuloa Markku.

Markku: Kiitos Irina.

Irina: Voisitko näin alkuun lyhyesti esitellä itsesi? [00:01:00]

Markku: No kun nyt on IDBM:stä kysymys niin mä aloittaisin sieltä että mä opiskelin aikanaan täällä tuotantotaloutta Silloin 60-70-luvun alussa ja 68-73.

Ja sehän on jo tavallaan monitieteinen taustaltaan. Sen jälkeen mä menin töihin Arabian positiivitehtaalalle, jossa mä olin rakentamassa Tämmöistä tuotannonohjausjärjestelmää oli siinä tavallaan sen ohjelmarakentajien tai kohdareiden ja sitten käyttäjien välissä sitä liikennettä hoidin. Ja olin 20 vuotta siellä Arabiassa töissä ja tein erilaisia asioita ihan laadunohjausta ja tuotannonsuunnittelua ja teknistä kehitystä ja markkinointia ja tuotekehitystä ja kaikkea tällaista.

Ja sitten...

Tuli [00:02:00] ajatus siitä, että tässä voisi vielä jotain kehittää itseään ja päätin että lähdän opiskelemaan lisää.

Markku: Sitten lähdin Kauppakorkeakouluun jossa erilaisten vaiheiden jälkeen suoritin ensin 1996 lisäsyöntitutkinnon ja sitten 2003

Tohtorin väitöskirja valmistui ja aiheena oli suomalaisen design-teollisuuden kansainvälinen kilpailukyky ja kansainvälistyminen. Se on nyt sillä tavalla ollut vaikuttamassa myöskin tähän IDBM-asiaan.

Niin

Irina: eli sulla on taustaa aika tällainen monitieteellinen ja sitä kautta... No sieltä alusta asti

Irina: Miten se ajatus sitten tästä IDBM-ohjelmasta syntyi?

Markku: Se syntyi sitten taas sillä tavalla, että kun olin 20 vuotta ollut siellä Arabiassa töissä, niin sitten minä tosiaan ajattelin, että nyt täytyisi tässä [00:03:00] lähteä itseään kehittämään. Ja minä menin sitten kauppakorkeakouluun. Ja siellä sitten sattumalta oli Arto Lahti mun lapsuuden ja ystävä tuolta Siikaisista, oli Yrittäjyyden professorina ja Arto oli ollut kiinnostunut tekstiiliteollisuudesta ja hän oli tehnyt aika paljon tutkimustyötä siellä ja sitten hän oli kehittänyt myöskin sellaisen mielenkiintoisen teorian kuin strategiamenestyksellisyys Joka tavallaan pyrki rakentamaan yhteyttä tämän yrityksen menestymisen ja niiden erilaisten valmiuksien ja resurssien ja osaamisen ja muiden välillä.

Ja sitten osoittautui, että se oli sitten myöskin tämän IDBM kannalta hyvin mielenkiintoinen tausta koska siinä ei oltu vain yhden oppiaineen tai yhden koulun osaamisen varassa, vaan siellä oli monenlaisia eri asioita [00:04:00]

Arton ohjauksessa tein lisenssiaattityön ja ruokahalu kasvoi syödessä ja päätin että jatkan vielä tohtoriksi ja siirryin Reijo Luostarisen kansainvälisen liiketoiminnan professorin ohjattavaksi ja hänen fakulttinsa. Sitten mielenkiintoista oli se, että Reijon oma tutkimus käsitteli kansainvälistymistä eli suomalaisyritysten kansainvälistymistä Hän oli sinne rakentanut teoriataustaa ja tehnyt sieltä tutkimusta.

Sillä tavalla minun väitöskirjan aiheeksi tulikin design-teollisuuden kansainvälistyminen. Kansainvälinen kilpailukyky ja kansainvälistyminen. Sitten osoittautui, että Reijolla oli sellainen yhteistyö tässä kandidivaiheessa, että Helsingin yliopiston [00:05:00] metsätieteellisen tiedekunnan kanssa Joka tarkoitti sitä, että kauppiksen opiskelijat saattoi ottaa sieltä kursseja ja sitten päinvastoin.

Ja sitten nämä kurssit hyväksyttiin sitten kummassakin koulussa, tavallaan osana sitä kokonaispakettia. Siinähan meillä oli malli IDBMlle.

Irina: Muistatko yhtään, että lähtikö se ajatus, tuliko sulle joku semmoinen ahaa-elämys tai onko tämä ollut enemmänkin sitten monien keskustelujen lopputulos? Että hei perustetaan uusi ohjelma

Markku: Mä yritin miettiä tuossa, että miten se on syntynyt, mutta mä luulen että siinä on ollut taustalla myöskin se, että Yrjö Sotamaa joka oli siis Taikin rehtori, oli tehnyt tämän ehdotuksen tästä innovaatioyliopistosta.

Markku: Joka sitten jos ajattelee mitä varmaan Yrjökin tarkoitti sillä oli se, että hän halusi nostaa designin asemaa [00:06:00] tällaisena oppiaineena ja ammattiaineena. Mutta samalla sitten se vaikutti meidänkin siellä, että kun minä olin taas kiinnostunut designista siellä kauppiksessa, Sitä kautta tämä esimerkki tuli eteenpäin, että miksei mekin voitaisiin tehdä jotain.

Sitten päätettiin, että tehdään sillä tavalla, että aloitetaan tällainen, että opiskelijat saavat ottaa kursseja kahdesta muusta koulusta. Sitten ne järjestetään niin, että ne hyväksytään kandidiohjelmassa osaksi sivuainetta Siitä se sitten lähti, mutta en ihan varmaan voi sanoa että oliko se minä vai Yrjö tai oliko se sitten joku muu mutta tämmöisessä ympäristössä se syntyi sitten.

Irina: Joo. Teillä oli tämä ajatus tästä [00:07:00] että tehdään tämmöinen ohjelma niin miten päästiin sitten siihen konkreettiseen toimintaan ja miten se alku sitten lähti käyntiin?

Markku: Itse asiassa vielä vähän siihen, miten tämä oma elämäni kehittyi siinä. Mä olin jäänyt pois Arabiasta ja mä olin mennyt opiskelemaan kauppiukseen näitä vaiheita siellä.

Itse asiassa mä en halunnut lähteä takaisin vaan tässä yllättäen mä näin mahdollisuuden tehdä Hommia yliopistossa opiskelun aikana ja siitä se sitten lähti.

Irina: Sä loit itsellesi työpaikan sinne?

Markku: No näin voidaan sanoa näin voidaan sanoa, joo.

Irina: Aika hyvin. Ja miten nämä partnerit sitten löytyi? Tietysti selkeä, että oli kauppi, sitten me saadaan siihen taidettomuus, korkeakoulutaitoinen design puoli ja sitten oli vielä TKK.

Tuliko se TKK sitä kautta että [00:08:00] kuitenkin sulla on se tausta siellä, että Miten juuri nämä kolme osa-alueita?

Markku: Varmasti juuri sitä kautta että olin täällä opiskellut ja minulla oli täällä Elorannan Eero ja näitä Tutan proffia, jotka olivat tällaisia avarakatseisia ja heidän kanssaan oli helppo

Ottaa asia keskustelemaan asiasta ja mielenkiintoa sitten tuntui löytyvän. Että kyllä mä sanoisin, että se mun oma taustani johti siihen, että kyllähän nyt TKK pitää olla kans, että jos mietitään sitä, mitä yrityksessä tarvitaan niin siellä varmasti tarvitaan osaamista kaupallista osaamista, siellä tarvitaan se, että pystytään valmistamaan ja kehittämään niitä teknisesti niin TKKta ja sitten jotta saadaan se viimeinen kuorutus siihen, niin tarvitaan näitä designereita.

Irina: Niin.. viimeinen kuorutus?

Markku: Tämä on nyt sitä kieltä mitä monet on käyttänyt aikanaan, mutta siis nythän on osoittautunut, että design on [00:09:00] erittäin tärkeä menestystekijä kun sitä oikeasti käytetään.

Irina: Joo ja alusta asti

Markku: systemaattisesti Näissä tuotteissa, vaan ihan kaikissa tekniikan huippulaitteista.

Erityisesti tämän päivän elämää ajattelee, niin kaikkihan on nykyään digitaalista. Olen itse ollut todella tuskastunut näihin digitaalisiin käyttöliittymiin. Koodarit on tehnyt niitä ihan jostain, ne vaan myytyy firmoille. Jos otat puhelimen ja soitat johonkin, ensin painat tuota ja tuota ja tuota ja sitten ja sitten Rekisteröi tai tunnistaudui ja sitten, missä se nyt puhelimessa menee.

Markku: tämä käytettävyys on...

Irina: Kyllä yllättävän heikkoa on monessakin palvelussa, paljon on vielä tekemistä. No mutta 30 vuotta sitten ohjelma lähti käyntiin 1995, ensimmäinen vuosi. Miten sinne saatiin opiskelijat [00:10:00] rekrytoitua? Tämähän oli ihan uutta, että miten oli mahdollista että saatiin opiskelijat innostumaan?

Markku: Tullaan takaisin tähän Yrjö Sotamaan asemaan ja kun me nyt sitten oltiin sitä mieltä että tarvitaan nämä kolmen koulun opiskelijoita niin sitten tarvittiin sitä tavallaan sellaista vahvaa vaikuttajaa joka sitten otti yhteyttä kouluihin ja tavallaan sieltä ylätasolla valmisteli sitä, että päästiin sitten Kehittämään sitten tämä varsinainen toiminta eli se, että tarvittiin tietysti tavallaan se systeemi ja mehän lähdettiin siitä liikkeelle, että jokaiseen kouluun valitaan yksi ohjelma yksi luentosarja, joka sitten toimii tässä sellaisena että se hyväksytään näissä kahdessa muussa koulussa sivuaineen osana.

Ja sitten siinä vaiheessa mä kirjoittelin johonkin sellaista, että haluaisitko [00:11:00] opiskella parissa muussakin korkeakoulussa ja sitten niitä hakemuksia alkoi tulla.

Markku: Mä itse sitten rakensin sellaisen ohjelman kuin IDBM, joka sitten lähti tästä mun omasta tutkimustaustasta ja sitten tietysti yritin tuoda siihen näitä käytännön elämän kokemuksia myöskin.

Irina: Niin eli se nimi tuli sitä kautta että se oli se sun tutkimusaihe niin sanotusti ohjelman nimi.

Markku: Joo mä muistan oikeastaan sen että kun oltiin business managementissa siellä koulussa, niin sitten kun mä olin IBssä, niin sitten siitä tuli se international design ja tuli sitten mukaan siitä tästä mun omasta tavallaan taustastani IDBM.

Irina: Design

Markku: business ja sitten management.

Irina: Niin nythän se kuulostaa ihan loogiselta mutta kyllähän siinä varmaan on kuitenkin jonkun verran täyttänyt jumppaa käyttää sitä

Markku: Varmaan joillekin professoreille [00:12:00] tyypillistähän on se, että tällöisen uuden asian tuominen johonkin tällöiseen hyvin omalaatuiseen organisaatioon, kun siellä on jokainen professori on maailman paras asiantuntija kaikissa asioissa,

Vastustushan siellä oli, mutta tämä oli helppo meidän tietysti omassa porukassa keksiä.

Irina: Mikä edesauttoi sen ohjelman onnistumista? Jos on vastustusta, kuitenkin aina muutokseen on vastustusta. Nyt ohjelma porskuttanut 30 vuotta ja tämä on selkeästi onnistunut ohjelma.

Markku: Sanotaan nyt näin että se Yrjön vaikutus on se yksi osa asiasta ja sitten se, että esimerkiksi tänne TKK-kohdan päin, niin mulla oli se oma henkilökohtainen ja mä pystyin tavallaan sitä käyttämään hyväksi.

Kyllä se vaan sitten varmasti meni siitä, tai siis se [00:13:00] vaikutti asiaan, että alusta asti meillä oli hyviä opiskelijoita me saatiin opiskelijoita ja opiskelijat on kiinnostuneita asiaan.

Ja mehän ei tarvittu juurikaan mitään rahaa, koska mä olin itse jatko-opiskelijana siellä ja mä olin assistentin palkalla, tein sitä ja se oli tavallaan vain näitä järjestelyasioita. Ja sitten vielä, niin kuin sanoinkin se Yrjö sieltä kun hän sitten vaikutti siihen, että tämä hyväksyminen siis aineiden hyväksyminen osaksi sen koulun tutkintoa. Meni sitten läpi siellä.

Ja Peter voi sitten varmaan kertoa miltä se näytti sitten Taikin näkökulmasta.

Irina: Ja tietysti

Markku: sinäkin olit siinä sitten.

Irina: Niin minä olen tullut 1997 ohjelmaan ja minun mielestäni silloin oli jo aika vakiintunut se ohjelman rakenne. Ja erityisen tärkeänä oli nämä yritysyritysprojektit. Että mistä lähti ajatus siihen, että pitäisi [00:14:00] saada näitä yritysyritysprojekteja?

Markku: Jos minä nyt Taas ihan muistan oikein, nyt tästä on jo kymmeniä vuosia aikaa, niin mulla on semmoinen mielikuva että mehän perustettiin tähän sellainen IDBM-johtoryhmä

Markku: jossa oli sitten yksi professori joka koulusta ja sitten tähän myöskin sain Yrjön hyväksymään semmoisen ajatuksen että tämän koko homman ylipäätään päättävänä elinään on rehtoreiden kokous.

Jonka Yrjö kutsui koolleen, jossa Yrjö oli puheenjohtajana. Eli sitä kautta me saatiin tavallaan valutettua näitä asioita sinne organisaatioon

Niin että miten se nyt sitten jatkui, miksi se jatkui?

Irina: Mä mietin sitä, että voiko siinä olla se, että itse asiassa kysyntää [00:15:00] oli. Näin opiskelijan näkökulmasta mä muistelen sitä, että se tuntui semmoiselta uudelta ja raikkaalta ja jollain tavalla silmiä avaavalta mahdollisuudelta. Ja sitten oli tämä yritysysteistyöprojekti ja matkat, mutta siinä oli myös se, että sitten päästiin matkustamaan

Markku: Jos vielä palaan siihen, niin mulla on semmoinen mielikuva että tässä meidän omassa johtoryhmässä oli Kanervan Jussi täältä TUTA-laitokselta ja hän sitten sanoi, että ilman muuta ruvetaan tekemään projekteja tuotetaan viisi tonnia yrityksiltä ja pannaan ne opiskelijat sellaisissa ryhmissä, joissa on yksi opiskelija joka koulusta.

Ja harjoittelemaan sitä nyt sitä ideaa ihan oikeasti. Ja sehän vaikutti todella hyvältä ajatukselta. Ja siitä se sitten lähti

Irina: kun

Markku: tämä on international. [00:16:00] Niin sitten totta kai me haluttiin siihen sitten se, no ehkä siinä vähän oli sitä, mitä sä sanoit että se tuntui niin hyvältä päästä sitten matkustamaan, mutta että olihan siinä ihan asiallinenkin pohja, että koska tutkittiin sitä, että tai koulutettiin ihmisiä siihen, että mitenkä suomalaista teollisuutta suomalaisia bisnesideoita viedään kansainvälisille markkinoille.

Irina: Joo ja sitä tehtiinkin ihan silleen konkreettisesti. Meillä oli, meidän ryhmällä oli Polar Electro oli asiakkaana ja me lähdettiin Aasiaan Ja selviteltiin sitä, että millä tavalla Aasiassa sykemittareita voitaisiin saada käyttöön Siellä oli hyvin vähäistä käyttöä vielä siihen aikaan. Ja erityisesti naisia kohdennettiin koska sitten naiset eivät harrastaneet liikuntaa.

Tämä ei tietysti yleistämistä, mutta meilläkin oli siellä eri markkinoita.

Markku: Missä maissa te kävitte?

Irina: Me käytiin Japanissa. Kiinassa, Hongkongissa, tietysti sekin oli vähän rajattu, mutta ja niissäkin oli eroja jo näissä markkinoissa paljon.

Irina: Mutta [00:17:00] se oli hyvin kiinnostavaa ja innostavaa ja siitä on jäänyt paljon muistoja kyllä.

Markku: Onko

sulla vielä yhteyksiä niihin kavereihin siltä ajalta?

Irina: On mulla siis, joo kyllä eli tää ryhmä jossa me oltiin niin kyllä on yhteyksiä Essi Manner oli mun kanssa samassa ryhmässä muun muassa ja Eeva Ilama. Esin kanssa ollaan oltu enemmänkin tekemisissä. Kyllä mun täytyy sanoa, että IDBM on verkostona ollut tosi arvokas Ihan kaikkina vuosina, että sitten kun rupeaa miettimään vaikka jotain työmahdollisuuksia ja näin, niin kyllä osassa on ollut IDBM-tausta siellä.

Että se on sellainen, mikä yhdistää

Irina: ihmisiä paljon ja nyt kun olen tehnyt näitä podcast-haastatteluja, niin sieltäkin selkeästi tulee kyllä esille se yhteisön voima Tietysti yhteisöjä on paljon erityyppisiä yhteisöjä, mutta [00:18:00] IDBMssä varmasti on joku sellainen voimakas yhteenkuuluvuuden tunne että on jotain yhdistävää tekijää kun on sen ohjelman käynyt.

Markku: Se on hämmentävää, tämä 30-vuotisjuhla, niin sehän pidettiin sellainen illallinen sitten tuolla poliisien majalla.

Irina: Joo.

Markku: Olethan sinä ollut siellä?

Irina: Minä en ollut siellä.

Markku: Se oli jännittävää, meitä oli siellä suunnilleen sata henkeä. Ja IDBM klubi maksoi kaiken. Siis okei hetkinen, mistä se semmoinen raha tulee nyt sitten että se tarkoittaa varmaan sitä, että siellä on nyt ollut sitä bisnesosaamista ja kaikkea muuta tällaista.

Irina: Niin, aivan varmasti, joo

Irina: Se oli opiskelijoiden järjestämä tilaisuus ja kuulemma oli mennyt ihan hyvin ja kiva, että on ollut juhlallisuuksia.

Markku: upeaa nähdä niitä vanhoja kavereita. Elorannan Eero muun muassa istuttiin rinnakkain siinä ja katseltiin. tunsitko sinä koskaan semmoista Korian Mikkoa?

Irina: Mikko on tullut vasta sen jälkeen kun minäkin olen jo valmistunut.

Markku: Mikko

oli yksi todella kantava [00:19:00] voima, kun jossain vaiheessa tarvitsimme uusia ideoita ja vahvaa ajattelua. Mikko tuli yhden se oli jossain 90-luvun milloin se nyt oli, 8-luvun lopulla suurin piirtein, kun Mikko tuli huoneeseeni. Terve, olen Korian Mikko. Tuleeko sinä minun ohjaajaksi? Minä teen väitöskirjaa ja siitä on meidän kaveruus sitten, mikä oli sitten minun jälkeeni, kun minä jäin pois.

Irina: Aivan. Minä vuonna sinä jäit pois IDBM-ohjelmasta?

Markku: Otas nyt, miten nää nyt menee nää vuodet

Irina: Onko sitten 2000-luvun puolta kuitenkin?

Markku: Joo, se oli joskus 2000... No joo siis 2012 mä jäin eläkkeelle

Irina: Aivan niin, totta Mut oliko sä siihen asti ihan IDBM-ohjelmassa mukana

Markku: Mä olin IDBM-vetäjänä sitten siinä loppuun asti

Irina: Joo, et kyllä sä oot jättänyt suuren jäljen sinne.

Markku: Sittenhän se muodostui kansainvälinen yhteisön kanssa, että oli Davide Ravasi, [00:20:00] joka on Italiassa Poconin yliopistossa ja nykyään taitaa olla Lontoossa proffana. Ja sitten Ruotsista ja Tanskasta ja jonkun verran Norjaa ja Saksaa ja sitten näitä itäisiä maita Japani ja Korea on ollut hyviä kavereita ja sieltä on saatu sekä resursseja että uutta ajattelua.

Irina: Joo. Kiitoksia Markku.

Markku: Kiitos Oli hienoa muistella menneitä.

Irina: Thank you for listening. I am your host Irina Viippola. This episode was edited by me and Aditya Parekh, and produced by the IDBM program at the Aalto University.